

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 1 з 13

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

ПОГОДЖУЮ

Перший проректор
Херсонської державної
морської академії

Олена ДЯГИЛЕВА

26.03.2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Херсонської державної
морської академії

Віктор ГУСЄВ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
СМЯ 04-291-2026
Версія № 2**

СХВАЛЕНО

вченою радою
Херсонської державної
морської академії
протокол від 26.03.2026 р. № 11
учений секретар

Мар'яна БАБИШЕНА

Введено в дію наказом
від 26.03.2026 р. № 58

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 2 з 13

ЗМІСТ

Передмова	
1. Площина застосування	3
2. Нормативні посилання	4
3. Терміни, визначення, скорочення	4
4. Загальні положення	5
5. Основні завдання та мета	5
6. Членство	6
7. Структура	7
8. Порядок роботи	7
9. Права	7
10. Відповідальність	8
11. Дотримання принципів академічної доброчесності членами наукового товариства	8
12. Прикінцеві положення	9
Аркуш розсилки	
Аркуш ознайомлення	
Аркуш обліку змін	
Аркуш обліку періодичних перевірок	

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 3 з 13

ПЕРЕДМОВА

1. "Положення про наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених" (далі – Положення) розроблено начальником відділу технічної інформації.
2. Положення схвалюється вченою радою ХДМА.
3. Положення затверджується ректором ХДМА та вводиться в дію наказом.
4. "Положення про наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених" розміщується в Електронному каталозі чинної нормативної бази ХДМА та Реєстрі внутрішніх нормативних документів ХДМА.
5. Оновлення Положення проводиться з інтервалом, що не перевищує п'ять років.
6. Зміни до Положення розробляються за результатами застосування на практиці у ХДМА або при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких його розроблено.

1. ПЛОЩИНА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Положення про наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених встановлює вимоги до організації та діяльності наукової роботи здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонської державної морської академії.

1.2. Вимоги даного Положення обов'язкові для виконання працівниками усіх відділів, служб та підрозділів ХДМА.

1.3. Це Положення є внутрішнім нормативним документом Херсонської державної морської академії, але може бути наданим на перевірку, огляд, ознайомлення (в тому числі із зняттям відповідних копій) іншим підприємствам, установам, організаціям, державним органам, органам місцевого самоврядування та аудиторам з сертифікації якості, лише у встановленому законодавством порядку.

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 4 з 13

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

- Закон України «Про освіту» зі змінами 2026 року №2145-VIII від 05.09.2017, редакція від 21.11.2021
- Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами і доповненнями редакції від 21.11.2021)).
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (від 26.11.2015 р. № 848-VIII (із змінами і доповненнями)).
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (від 23 березня 2016 р. № 261, редакція від 19.04.2019);
- Статут Херсонської державної морської академії.
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Херсонській державній морській академії.
- Кодекс корпоративної культури та академічної доброчесності ХДМА.
- Положення про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами.

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ, СКОРОЧЕННЯ

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Аспірант – вчений, який проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження у рамках підготовки в аспірантурі в закладі вищої освіти/науковій установі для здобуття ступеня доктора філософії.

Докторант – науковий або науково-педагогічний працівник, який проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження у рамках підготовки в докторантурі у закладі вищої освіти (науковій установі) для здобуття ступеня доктора наук.

Молодий вчений – вчений віком до 35 років, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або вчений віком до 40 років, який має науковий ступінь доктора наук або навчається в докторантурі.

Наукова діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 5 з 13

видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження.

Здобувач вищої освіти – особа, яка в установленому порядку зарахована до закладу вищої освіти та навчається за денною (очною), заочною або дистанційною формами навчання з метою здобуття певних освітнього й освітньо-кваліфікаційного рівнів.

ХДМА – Херсонська державна морська академія.

Положення – Положення про наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

Наукове товариство ХДМА – наукове товариство здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Даним положенням регламентується порядок створення та функціонування Наукового товариства ХДМА.

4.2. Наукове товариство ХДМА є частиною системи громадського самоврядування ХДМА.

4.3. Наукове товариство ХДМА забезпечує захист прав та інтересів осіб, які навчаються або працюють в ХДМА, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями.

4.3. Наукове товариство ХДМА діє на принципах:

- свободи наукової творчості;
- добровільності, колегіальності, відкритості;
- рівності прав осіб, які навчаються, на участь у діяльності наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених;
- поєднання навчання та науково-дослідної роботи.

5. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА МЕТА

5.1. Мета діяльності Наукового товариства ХДМА – створення сприятливих умов для науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДМА, об'єднання їхніх зусиль для вирішення актуальних проблем сучасної науки.

5.2. Основними завданнями Наукового товариства ХДМА є:

- популяризація наукової діяльності серед здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених, залучення їх до наукових досліджень, програм

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 6 з 13

- (у т.ч. міжнародних), інноваційної діяльності;
- підвищення якості наукових досліджень здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДМА;
  - взаємодія з Національною академією наук України, науковими та науково-дослідними установами;
  - сприяння в організації діяльності студентських наукових проблемних груп і гуртків;
  - сприяння в організації I та II етапу Всеукраїнських олімпіад з навчальних дисциплін, напрямів підготовки і спеціальностей;
  - сприяння участі здобувачів вищої освіти у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних, гуманітарних наук;
  - планування організації та проведення щорічних наукових семінарів для аспірантів з питань організації проведення самостійних наукових досліджень та дотримання принципів академічної доброчесності;
  - надання рекомендацій про відрахування з ХДМА та поновлення на навчання осіб, які здобувають ступінь доктора філософії;
  - підтримка зв'язків з аспірантами та докторантами вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти;
  - обрання виборних представників з-поміж аспірантів та докторантів до складу вченої ради ХДМА.

6. ЧЛЕНСТВО

6.1. Членство в Науковому товаристві ХДМА є вільним і здійснюється на добровільних засадах.

6.2. Членами Наукового товариства ХДМА можуть бути студенти, аспіранти, докторанти та молоді вчені ХДМА віком до 35 років (докторанти – до 40 років), які виявили бажання працювати в Науковому товаристві.

6.3. Члени Наукового товариства ХДМА мають право:

- обирати та бути обраними в керівні органи Наукового товариства;
- брати участь в обговоренні питань, пов'язаних з організаційною діяльністю Наукового товариства та вносити пропозиції щодо вирішення цих питань;
- отримувати методичну, інформаційну та іншу допомогу від Наукового товариства щодо наукової діяльності;
- бути рекомендованими Науковим товариством до нагородження преміями, стипендіями, подяками, грамотами, державними нагородами та іншими відзнаками відповідно до чинного законодавства та Статуту Херсонської державної морської академії.

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 7 з 13

6.4. Членство в Науковому товаристві припиняється:

- за власним бажанням;
- у зв'язку з досягненням 35 років (для докторантів – 40 років);
- у разі припинення особою навчання чи роботи в ХДМА.

7. СТРУКТУРА

7.1. Координаційним органом Наукового товариства ХДМА є рада Наукового товариства.

7.2. Рада Наукового товариства ХДМА співпрацює з проблемними групами кафедр, гуртками, іншими органами студентського самоврядування та радами академії.

7.3. Серед членів наукового товариства обираються члени ради Наукового товариства ХДМА:

- голова ради (входить до складу вченої ради ХДМА);
- заступник голови ради;
- секретар ради.

8. ПОРЯДОК РОБОТИ

8.1. Наукове товариство ХДМА працює згідно з планом роботи, який складається на період у один навчальний рік та затверджується на засіданні Наукового товариства ХДМА.

8.2. Контроль організації і проведення засідань ради, виконання плану роботи ради Наукового товариства ХДМА здійснює голова ради Наукового товариства ХДМА. Звітування ради Наукового товариства ХДМА здійснюється на розширеному засіданні наукового товариства в кінці навчального року.

9. ПРАВА

Для ефективного планування поставлених завдань Наукове товариство ХДМА наділяється такими правами:

9.1. Вивчати за завданням ректорату стан роботи з обдарованою молоддю у кращих закладах вищої освіти Міністерства освіти і науки України, пропонувати конкретні заходи щодо її удосконалення у ХДМА.

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 8 з 13

9.2. Подавати пропозиції щодо нагородження переможців та призерів творчих змагань, олімпіад, конкурсів та відзначення кращих наукових керівників і організаторів студентської наукової роботи.

9.3. Подавати пропозиції щодо матеріального заохочування студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, які досягли значних успіхів у науковій діяльності.

9.4. Приймати рішення і виносити пропозиції щодо конкретної фінансової чи матеріальної допомоги та підтримки обдарованих студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, покращення їх побутових умов та здійснення соціального захисту.

9.5. Наукове товариство бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема в обговоренні освітніх програм, опитуваннях та моніторингу якості підготовки здобувачів.

10. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Наукове товариство ХДМА зобов'язане готувати до відділу технічної інформації, відділу аспірантури та докторантури інформаційні довідки, рекомендації та інформацію, що характеризує науково-дослідну роботу здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДМА.

11. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЧЛЕНАМИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ХДМА

Наукове товариство ХДМА сприяє розповсюдженню серед здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів і молодих вчених принципів взаємоповаги, справедливості та академічної доброчесності, які базуються на:

- Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Херсонській державній морській академії;
- Кодексі корпоративної культури та академічної доброчесності ХДМА;
- Положенні про Комісію з академічної доброчесності і академічну Комісію з етики та управління конфліктами;
- Члени наукового товариства розуміють відповідальність за недотримання принципів академічної доброчесності відповідно до положень статті 6 Закону України «Про вищу освіту».

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 9 з 13

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1 Відповідальність за видання, актуалізацію та анулювання даного Положення несе відділ технічної інформації відповідно до ДП «Управління документацією».

12.2 Контроль за виконанням вимог даного Положення несуть посадові особи відповідно до своїх функціональних обов'язків.

УКЛАДАЧ:

Начальник відділу
технічної інформації

12.03.2026

Андрій
ПЕТРОВСЬКИЙ

ПОГОДЖУЮ:

Проректор
з науково-педагогічної роботи

13.03.2026р

Андрій БЕНЬ

Завідувач відділу
аспірантури та
докторантури

16 березня 2026р

Едуард АПШАЗОВ

Начальник
юридичного відділу

16.03.26

Олександр
СЛІПЧЕНКО

Т.в.о. начальника відділу
забезпечення якості освіти

19 березня 2026р

Тетяна СПИЧАК

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 10 з 13

ДОДАТКИ

АРКУШ РОЗСИЛКИ

№ п/п	Назва підрозділу
1	Перший проректор
2	Проректор з науково-педагогічної роботи
3	Відділ технічної інформації
4	Відділ аспірантури та докторантури
5	Відділ забезпечення якості освіти
6	Кафедра навігації та управління судном
7	Кафедра загально-фахової підготовки та морської безпеки
8	Кафедра соціально-гуманітарної підготовки
9	Кафедра англійської мови в судноводінні
10	Кафедра англійської мови в судновій енергетиці
11	Кафедра експлуатації суднових енергетичних установок
12	Кафедра транспортних технологій та механічної інженерії
13	Кафедра експлуатації суднового електрообладнання і засобів автоматики

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ		СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ	04-291-2026 Версія № 2
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 09.03.2026	ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ	Стор. 12 з 13

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер зміни	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік пунктів, у яких відбулися зміни

